

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a noua)

22 ianuarie 2015(*)

„Trimitere preliminară – Directiva 77/388/CEE – TVA – Scutiri – Articolul 13 secțiunea B litera (b) – Noțiunea «închiriere de bunuri imobile scutită» – Punerea la dispoziție cu titlu oneros a unui stadion de fotbal – Contract de punere la dispoziție prin care anumite drepturi și prerogative sunt rezervate proprietarului – Prestarea de către proprietar a diferite servicii, reprezentând 80 % din indemnizația prevăzută contractual”

În cauza C-55/14,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de cour d'appel de Mons (Belgia), prin decizia din 31 ianuarie 2014, primită de Curte la 5 februarie 2014, în procedura

Régie communale autonome du stade Luc Varenne

împotriva

État belge,

CURTEA (Camera a noua),

compusă din domnul J. Malenovský, îndeplinind funcția de președinte al Camerei a noua, domnul M. Safjan (raportor) și doamna A. Prechal, judecători,

avocat general: domnul P. Cruz Villalón,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru régie communale autonome du stade Luc Varenne, de W. Panis, avocat;
- pentru guvernul belgian, de M. Jacobs și de J.-C. Halleux, în calitate de agenți;
- pentru guvernul elen, de I. Bakopoulos și de V. Stroumpouli, în calitate de agenți;
- pentru guvernul olandez, de M. Bulterman și de M. Gijzen, în calitate de agenți;
- pentru Comisia Europeană, de C. Soulay și de L. Lozano Palacios, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 13 secțiunea B litera (b) din A șasea directivă 77/388/CEE a Consiliului din 17 mai 1977 privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la impozitele pe cifra de afaceri – sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată: baza unitară de evaluare (JO L 145, p. 1, denumită în continuare „A șasea directivă”).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Régie communale autonome du stade Luc Varenne (denumită în continuare „regia”), pe de o parte, și État belge, pe de altă parte, cu privire la deductibilitatea taxei pe valoarea adăugată (TVA) care a grevat achiziționarea instalațiilor stadionului de fotbal Luc Varenne, și anume un quantum de 1 350 001,79 euro.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

3 Articolul 2 din A șasea directivă, care face parte din titlul II din aceasta, intitulat „Sfera de aplicare”, prevede:

„Sunt supuse [TVA-ului]:

1. livrările de bunuri și prestările de servicii efectuate cu titlu oneros pe teritoriul țării de către o persoană impozabilă care acționează ca atare;

[...]” [traducere neoficială]

4 Articolul 13 din această directivă, intitulat „Scutiri pe teritoriul țării”, prevede în secțiunea B, intitulată „Alte scutiri”:

„Fără a aduce atingere altor dispoziții comunitare, statele membre scutesc, în anumite condiții pe care acestea le stabilesc în scopul de a asigura aplicarea corectă și directă a scutirilor de mai jos și de a preveni orice posibilă evaziune, fraudă sau abuz:

[...]

(b) leasingul și închirierea de bunuri imobile, cu excepția:

1. prestării de servicii de cazare, definite de legislația statelor membre, în sectorul hotelier sau în sectoare cu funcție similară, inclusiv cazări în tabere de vacanță sau în locuri amenajate pentru camping;

2. închirierii de spații pentru parcare a vehiculelor;

3. închirierii de echipamente și de instalații fixate definitiv;

4. închirierii de seifuri.

Statele membre pot aplica excluderi suplimentare din sfera de aplicare a acestei scutiri;

[...]” [traducere neoficială]

5 Conținutul dispoziției din A șasea directivă menționate la punctul anterior a fost reluat, practic nemodificat, la articolul 135 din Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată (JO L 347, p. 1, Ediție specială, 09/vol. 3, p. 7), care constituie reformarea celei de A șasea directive cu modificările ulterioare.

6 Articolul 17 alineatul (2) litera (a) din A 7 asea directiv? (devenit articolul 168 din Directiva 2006/112) are urm?torul cuprins:

„În m?sura în care bunurile ?i serviciile sunt utilizate în scopul opera?iunilor taxabile ale unei persoane impozabile, persoana impozabil? are dreptul de a deduce din taxa pe care o datoreaz?:

(a) [TVA?ul] datorat sau achitat în statul membru în cauz? pentru bunurile care îi sunt sau care urmeaz? a?i fi livrate ?i pentru serviciile care îi sunt sau urmeaz? a?i fi prestate de o alt? persoan? impozabil?.” [traducere neoficial?]

Dreptul belgian

7 Articolul 19 alineatul 1 din Codul privind taxa pe valoarea ad?ugat?, în versiunea aplicabil? situa?iei de fapt din litigiul principal (denumit în continuare „Codul TVA?ului”), prevede:

„Se consider? prestare de servicii cu titlu oneros utilizarea bunurilor care fac parte din activele activit??ii economice în folosul propriu de c?tre persoana impozabil? sau de c?tre personalul acesteia sau, mai general, în scopuri str?ine de activitatea economic? a persoanei impozabile, atunci când taxa aferent? bunurilor respective a fost dedus? total sau par?ial.”

8 Articolul 44 alineatul 3 punctul 2° din Codul TVA?ului prevede scutirea de TVA a urm?toarelor opera?iuni:

„leasingul, închirierea ?i cedarea folosin?ei bunurilor imobile prin natura lor, precum ?i utilizarea unor astfel de bunuri în condi?iile prev?zute la articolul 19 alineatul 1, cu excep?ia:

a) prest?rii urm?toarelor servicii:

- punerea la dispozi?ie a spa?iilor pentru vehicule;
- punerea la dispozi?ie a spa?iilor pentru depozitarea bunurilor;
- furnizarea de locuin?e mobilate în hoteluri, moteluri ?i spa?ii în care sunt caza?i oaspe?ii, în schimbul unei pl??i;
- punerea la dispozi?ie de spa?ii pentru camping;

b) leasingului de bunuri imobile de c?tre întreprinderi care desf??oar? activit??i de leasing de bunuri imobile sau de închiriere calificat? drept leasing imobiliar, atunci când aceast? întreprindere construie?te, face s? i se construiasc? sau achizi?ioneaz?, cu aplicarea taxei, cl?direa care face obiectul contractului ?i atunci când clientul închiriaz? acest bun pentru a?l utiliza în cadrul exercit?rii unei activit??i de persoan? impozabil?; Regele stabile?te condi?iile pe care trebuie s? le îndeplineasc? contractul de leasing de bunuri imobile, în special în ceea ce prive?te durata contractului, natura ?i destina?ia bunurilor care fac obiectul acestuia, precum ?i drepturile ?i obliga?iile clientului;

c) închirierii de seifuri.”

9 Articolul 45 alineatul 1 punctul 1° din Codul TVA?ului prevede:

„Orice persoan? impozabil? poate deduce din taxa pe care o datoreaz? taxele pentru bunurile ?i serviciile care i?au fost furnizate, pentru bunurile pe care le?a importat ?i pentru achizi?iile intracomunitare de bunuri pe care le?a efectuat, în m?sura în care le utilizeaz? pentru a realiza:

1° operațiuni taxabile [...]"

10 Articolul 1 din Decretul regal nr. 3 din 10 decembrie 1969 privind deducerile pentru aplicarea taxei pe valoarea adăugată prevede:

„1. Sub rezerva aplicării articolului 45 alineatele 1 bis, 2 și 3 din Codul [TVA-ului], persoana impozabilă efectuează, în condițiile prevăzute la articolele 2 și 4 din prezentul decret, deducerea taxelor care grevează bunurile și serviciile care sunt destinate îndeplinirii operațiunilor prevăzute la articolul 45 alineatul 1 punctele 1-5 din cod.

În cazul în care persoana impozabilă efectuează, în desfășurarea activității sale economice, alte operațiuni care nu permit deducerea, aceasta trebuie să respecte, în vederea calculării deducerilor, dispozițiile articolelor 46 și 48 din cod și ale articolelor 12-21 din prezentul decret.

2. Nu sunt deductibile în niciun caz taxele care grevează bunurile și serviciile pe care o persoană impozabilă le utilizează în scop privat sau în alte scopuri decât cele care țin de activitatea sa economică.

În cazul în care un bun sau un serviciu este destinat să fie utilizat parțial în astfel de scopuri, deducerea este exclusiv în limita acestei utilizări. Această limită este stabilită de persoana impozabilă sub controlul administrației.”

Litigiul principal și întrebarea preliminară

11 Regia exploatează stadionul de fotbal Luc Varenne, pentru achiziționarea căruia a trebuit să plătească suma de 6 428 579,97 euro, la care s-a adăugat TVA-ul, în cuantum de 1 350 001,79 euro.

12 La 25 august 2003, regia a încheiat cu Royal Football Club de Tournai ASBL (denumită în continuare „RFCT”) o convenție potrivit căreia RFCT utilizează, în schimbul unei remunerații, instalațiile stadionului de fotbal Luc Varenne.

13 Regia a dedus totalitatea TVA-ului care grevează achiziționarea instalațiilor respective.

14 În urma a două controale efectuate la sediul regiei în cursul anilor 2004 și 2006, administrația fiscală belgiană a considerat că regia efectua mai multe tipuri de operațiuni din perspectiva TVA-ului, și anume:

- operațiuni supuse TVA-ului și care dau naștere dreptului de deducere a TVA-ului achitat în amonte;
- operațiuni în afara domeniului de aplicare al TVA-ului care nu dau naștere dreptului de deducere a TVA-ului achitat în amonte, precum punerea la dispoziția RFCT, gratuit și fără o contraprestație, a anumitor instalații ale stadionului de fotbal Luc Varenne, și
- operațiuni scutite de TVA și care, în consecință, nu dau naștere dreptului de deducere a TVA-ului achitat în amonte.

15 Administrația fiscală belgiană a apreciat astfel că punerea la dispoziție a anumitor instalații ale stadionului respectiv în favoarea RFCT potrivit termenilor convenției încheiate cu regia trebuia să fie considerat închiriere de bunuri imobile și, prin urmare, trebuia să fie scutită de TVA în aplicarea articolului 44 alineatul 3 punctul 2° din Codul TVA-ului.

16 În procesul verbal întocmit la 22 decembrie 2006, administrația fiscală belgiană a arătat că o analiză a activităților regiei potrivit metodei utilizării reale ar demonstra că nu putea deduce TVA-ul achitat în amonte decât în proporție de 36 % potrivit tehnicii prorata de deducere a TVA-ului prevăzut la articolul 46 alineatul 2 din Codul TVA-ului.

17 La 10 ianuarie 2007, administrația fiscală belgiană a emis o decizie de impunere în sarcina regiei pentru ca aceasta să plătească TVA-ul pentru partea pe care ar fi dedus-o în mod nejustificat, și anume o sumă de 864 001,15 euro, o amendă în cuantum de 86 400 de euro, dobânzi de întârziere, precum și dobânzi moratorii.

18 Regia a contestat această decizie de impunere în fața tribunal de première instance de Mons (Tribunalul de Primă Instanță din Mons), care, printr-o hotărâre din 12 mai 2011, a considerat că punerea la dispoziție de către regie a anumitor instalații ale stadionului de fotbal Luc Varenne în favoarea RFCT trebuia considerată închiriere de bunuri imobile și că administrația refuzase în mod întemeiat deducerea taxei achitate în amonte. Regia a declarat apel împotriva acestei hotărâri în fața cour d'appel de Mons (Curtea de Apel din Mons).

19 Apreciind că soluționarea litigiului cu care este sesizat depinde de interpretarea anumitor dispoziții din A șasea directivă, cour d'appel de Mons a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Punerea la dispoziție a instalațiilor unei infrastructuri sportive utilizate în scopuri exclusiv fotbalistice, interpretată ca posibilitate de utilizare și de exploatare punctuală a suprafeței de joc a stadionului de fotbal (terenul), precum și a vestiarelor pentru jucători și arbitri în limita unui maxim de 18 zile în fiecare sezon sportiv (un sezon sportiv începând la 1 iulie în fiecare an calendaristic și încheindu-se la 30 iunie anul următor) este o închiriere de bunuri imobile scutită în sensul articolului 13 secțiunea B litera (b) din A șasea directivă [articolul 135 alineatul (1) litera (l) din Directiva 2006/112], în măsura în care concedentul dreptului de utilizare și de exploatare:

- dispune de facultatea deplină de a conferi drepturi identice altor persoane fizice sau juridice la alegere, în afara celor 18 zile menționate anterior;

- dispune de dreptul de acces în orice moment la instalațiile în cauză, fără acordul prealabil al concesionarului dreptului de utilizare și de exploatare, în special pentru a se asigura de corectă utilizare a acestora și pentru a se proteja împotriva oricărui prejudiciu, numai cu condiția de a nu perturba buna organizare a competițiilor sportive;

- posedă, în plus, un drept de control permanent al accesului la instalații, inclusiv în perioada de utilizare a acestora de către RFCT;

- solicită o indemnizație forfetară de 1 750 de euro pentru fiecare zi de utilizare a suprafeței de joc, a vestiarelor, a bufetului, a serviciului de pază, de supraveghere și de control al tuturor instalațiilor, înțelegându-se că suma solicitată reprezintă, în mod convențional, dreptul de acces la terenul de fotbal până la concurența a 20 % și, în proporție de 80 %, contraprestația pentru diferitele servicii de mentenanță, de curățenie, de întreținere (tunsul ierbii, înșmânțare etc.) și de asigurare a conformității suprafeței de joc și prestări de servicii accesorii, furnizate de concedentul dreptului de utilizare și de exploatare [...]”

Cu privire la întrebarea preliminară

20 Prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere urmărește să afle, în esență, dacă articolul 13 secțiunea B litera (b) din A șasea directivă trebuie interpretat în sensul că

punerea la dispoziție cu titlu oneros a unui stadion de fotbal în temeiul unui contract prin care anumite drepturi și prerogative sunt rezervate proprietarului și care prevede prestarea de către acesta din urmă a diferitelor servicii, printre care servicii de mentenanță, de curățenie, de întreținere și de asigurare a conformității, reprezentând 80 % din indemnizația prevăzută contractual, constituie o „închiriere de bunuri imobile” în sensul acestei dispoziții.

21 Potrivit unei jurisprudențe constante, trăsătura fundamentală a noțiunii „închiriere de bunuri imobile”, în sensul articolului 13 secțiunea B litera (b) din A șasea directivă, constă în a asigura unui cocontractant, pentru o anumită perioadă și în schimbul unei remunerații, dreptul de a ocupa un imobil ca și cum ar fi proprietarul și de a exclude orice altă persoană de la beneficiul unui astfel de drept. Pentru a determina dacă o anumită convenție corespunde acestei definiții, trebuie să se țină seama de toate caracteristicile operațiunii, precum și de toate circumstanțele în care are loc operațiunea. În această privință, elementul decisiv este natura obiectivă a operațiunii în discuție, indiferent de calificarea pe care părțile i-au conferit-o (Hotărârea *MacDonald Resorts*, C-270/09, EU:C:2010:780, punctul 46 și jurisprudența citată).

22 Trebuie amintit de asemenea că, pentru a fi în prezența unei închirieri a unui bun imobil în sensul articolului 13 secțiunea B litera (b) din A șasea directivă, trebuie ca toate condițiile care caracterizează această operațiune să fie îndeplinite, și anume ca proprietarul unui bun imobil să fi cedat locatarului, în schimbul unei chirii și pe o durată convenită, dreptul de a ocupa bunul său și de a exclude alte persoane de la ocuparea acestuia (Hotărârea *Medicom și Maison Patrice Alard*, C-210/11 și C-211/11, EU:C:2013:479, punctul 26, precum și jurisprudența citată).

23 Articolul 13 secțiunea B litera (b) din A șasea directivă constituie o derogare de la principiul general potrivit căruia TVA-ul este perceput pentru fiecare prestare de servicii efectuată cu titlu oneros de o persoană impozabilă, iar termenii acestuia sunt, așadar, de strictă interpretare. În lipsa uneia dintre condițiile menționate la punctul anterior, această dispoziție nu poate fi aplicată prin analogie pentru motivul că o închiriere în sensul dispoziției menționate se aseamănă cel mai mult cu utilizarea bunului imobil în discuție (a se vedea în acest sens Hotărârea *Medicom și Maison Patrice Alard*, EU:C:2013:479, punctul 27).

24 În principiu, revine instanțelor naționale, singurele competente să aprecieze situația de fapt, sarcina de a stabili, ținând seama de împrejurările proprii fiecărei cauze, caracteristicile esențiale ale operațiunii în cauză pentru a proceda la calificarea acesteia din perspectiva celei de A șasea directive (a se vedea în acest sens în special Hotărârea *Medicom și Maison Patrice Alard*, EU:C:2013:479, punctul 33, precum și jurisprudența citată).

25 În ceea ce privește, mai exact, calificarea utilizării unor instalații sportive, Curtea a arătat deja că prestațiile legate de practicarea sportului și a educației fizice trebuie, în măsura posibilului, să fie luate în considerare în ansamblul lor (Hotărârea *Stockholm Lindöpark*, C-150/99, EU:C:2001:34, punctul 26).

26 Astfel, în ceea ce privește închirierea unui teren de golf, Curtea a precizat că, întrucât activitatea de gestionare a golfului implică nu numai punerea la dispoziție pasivă a unui teren, dar și, în special, un număr mare de activități comerciale, precum o supervizare, o gestionare și o mentenanță constantă din partea prestatorului, precum și o punere la dispoziție a altor instalații, închirierea unui teren de golf nu poate constitui, în lipsa unor circumstanțe cu totul deosebite, prestația preponderentă (Hotărârea *Stockholm Lindöpark*, EU:C:2001:34, punctul 26).

27 Desigur, circumstanțele litigiului principal sunt distincte de cele care caracterizează operațiunea în discuție în cauza care a determinat pronunțarea Hotărârii *Stockholm Lindöpark* (EU:C:2001:34), dat fiind că, în primul rând, în cauza principală este vorba despre o utilizare „colectivă” a instalațiilor de către un club, iar nu despre un acces individual al jucătorilor, în al

doilea rând, această utilizare este repetitiv? și prelungită? și, în principiu, exclusiv? în zilele convenite? și, în al treilea rând, funcțiile și prerogativele regiei în calitate de locator par, în parte, tributare necesităților inerente exploatarea în scopuri locative a instalațiilor sportive, care pot primi o varietate de forme? și de indivizi.

28 Trebuie totuși să se considere că decizia de trimitere nu menționează, sub rezerva aprecierii faptelor care revine instanței de trimitere, circumstanțe cu totul deosebite care permit să se conchidă că utilizarea terenului de fotbal constituie prestația preponderentă a operațiunii, care o caracterizează drept închiriere a unui bun imobil în sensul articolului 13 secțiunea B litera (b) din A seșea directivă.

29 În circumstanțele cauzei principale, pare să fie vorba despre prestarea de către regie a unui serviciu mai complex de furnizare a accesului la instalațiile sportive, aceasta ocupându-se de supervizarea, de gestionarea, de mentenanța și de curățenia respectivelor instalații.

30 În ceea ce privește, în primul rând, supervizarea, și anume drepturile de acces la instalațiile sportive și de control al acestui acces conferite de regie, este adevărat că acestea nu pot, numai prin ele însele, să excludă calificarea operațiunii în discuție în litigiul principal ca închiriere în sensul articolului 13 secțiunea B litera (b) din A seșea directivă. Asemenea drepturi pot să se justifice pentru a asigura că utilizarea instalațiilor respective nu este perturbată de terți. Astfel, Curtea a precizat deja că existența unor limite ale dreptului de a ocupa spațiile închiriate nu împiedică această ocupare de a fi exclusiv? în raport cu orice altă persoană care nu este avut în vedere de lege sau de contract ca putând invoca un drept asupra bunului obiect al contractului de închiriere (Hotărârea Temco Europe, C-284/03, EU:C:2004:730, punctul 25).

31 În circumstanțele în discuție în litigiul principal, drepturile de acces la instalațiile sportive și de control al acestui acces par, cu toate acestea, să ocazioneze, prin intermediul unui serviciu de pază, o prezență permanentă a reprezentanților regiei în instalațiile respective, ceea ce ar putea constitui un indiciu care permite să se considere că rolul regiei este mai activ decât cel care ar rezulta dintr-o închiriere de bunuri imobile în sensul articolului 13 secțiunea B litera (b) din A seșea directivă.

32 În ceea ce privește, în al doilea rând, diferitele servicii de gestionare, de mentenanță și de curățenie, este evident că acestea sunt, în cea mai mare parte, necesare efectiv pentru a asigura că instalațiile respective sunt adecvate utilizării pentru care sunt destinate, și anume manifestările sportive și, mai concret, meciuri de fotbal în conformitate cu reglementarea sportivă aplicabilă.

33 Prin urmare, trebuie să se considere că, prin intermediul serviciilor propuse de întreprindere și de asigurare a conformității, instalațiile necesare în acest scop sunt puse la dispoziția RFCT într-o stare care permite utilizarea lor în scopurile convenite și că furnizarea accesului la instalațiile respective în acest scop precis constituie prestația caracteristică a operațiunii în discuție în litigiul principal (a se vedea în special prin analogie Hotărârea Part Service, C-425/06, EU:C:2008:108, punctele 51 și 52, Hotărârea Field Fisher Waterhouse, C-392/11, EU:C:2012:597, punctul 23, precum și Hotărârea RR Donnelley Global Turnkey Solutions Poland, C-155/12, EU:C:2013:434, punctul 22).

34 În această privință, valoarea economică a diferitor servicii prestate, ele reprezentând, potrivit deciziei de trimitere, 80 % din indemnizația prevăzută contractual, constituie și un indiciu pentru calificarea întregii operațiuni în discuție în litigiul principal mai curând ca prestare de servicii decât ca închiriere a unui bun imobil în sensul articolului 13 secțiunea B litera (b) din A seșea directivă.

35 În aceste condiții, revine instanței de trimitere sarcina de a aprecia dacă toate serviciile

propușe de regie sunt necesare efectiv pentru furnizarea accesului la instalațiile sportive în scopurile prevăzute contractual, și anume exclusiv fotbalistice.

36 În sfârșit, în ceea ce privește durata folosinței bunului vizat, care constituie un element esențial al contractului de închiriere, trebuie amintit că, pe de o parte, Curtea a avut deja ocazia să constate că, în privința unui teren de golf, aceasta poate fi limitată (Hotărârea Stockholm Lindöpark, EU:C:2001:34, punctul 27).

37 Pe de altă parte, reiese din jurisprudență că folosința respectivă nu trebuie, în principiu, să aibă un caracter numai ocazional și temporar (a se vedea în acest sens Hotărârea Leichenich, C-532/11, EU:C:2012:720, punctul 24).

38 În circumstanțele în discuție în litigiul principal, durata folosinței specificate în contractul de punere la dispoziție privește un maximum de 18 zile fotbalistice, o astfel de durată nefiind *a priori* neglijabilă. Instanța de trimitere va trebui totuși să aprecieze dacă, ținând seama de toate circumstanțele, folosința convenită nu trebuie calificată mai curând ca fiind ocazională și temporară, ceea ce ar constitui un indiciu suplimentar care să conducă la o apreciere că întreaga operațiune în discuție în litigiul principal trebuie calificată mai curând ca prestare de servicii decât ca închiriere a unui bun imobil. În această privință, trebuie totuși să se verifice dacă, după cum susține guvernul belgian, instalațiile stadionului de fotbal Luc Varenne sunt, dincolo de litera contractului, puse efectiv la dispoziția RFCT în mod mai puțin punctual sau dacă, după cum susține regia, folosința efectivă se limitează numai la meciurile de fotbal.

39 Având în vedere cele de mai sus, este necesar să se răspundă la întrebarea adresată că articolul 13 secțiunea B litera (b) din A șasea directivă trebuie interpretat în sensul că punerea la dispoziție cu titlu oneros a unui stadion de fotbal în temeiul unui contract prin care anumite drepturi și prerogative sunt rezervate proprietarului și care prevede prestarea de către acesta din urmă a diferite servicii, printre care servicii de mentenanță, de curățenie, de întreținere și de asigurare a conformității, reprezentând 80 % din indemnizația prevăzută contractual, nu constituie în principiu o „închiriere de bunuri imobile” în sensul acestei dispoziții. Este de competența instanței de trimitere să aprecieze acest lucru.

Cu privire la cheltuielile de judecată

40 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a noua) declară:

Articolul 13 secțiunea B litera (b) din A șasea directivă 77/388/CEE a Consiliului din 17 mai 1977 privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la impozitele pe cifra de afaceri – sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată: baza unitară de evaluare trebuie interpretat în sensul că punerea la dispoziție cu titlu oneros a unui stadion de fotbal în temeiul unui contract prin care anumite drepturi și prerogative sunt rezervate proprietarului și care prevede prestarea de către acesta din urmă a diferite servicii, printre care servicii de mentenanță, de curățenie, de întreținere și de asigurare a conformității, reprezentând 80 % din indemnizația prevăzută contractual, nu constituie în principiu o „închiriere de bunuri imobile” în sensul acestei dispoziții. Este de competența instanței de trimitere să aprecieze acest lucru.

Semnături

* Limba de procedură: franceza.